

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Natálie Rejková

Název práce: Obraz člověka s mentálním postižením v současném polském dramatu

Rok: 2022

Oponent práce: PhDr. Jana Pátková, Ph.D.

---

1. Formulace cílů a jejich naplnění

Natálie Rejková si ve své bakalářské práci stanovila jako hlavní cíl analyzovat literární obraz člověka s mentálním postižením. Jedná se bezesporu o téma nové, jen minimálně zpracované v literárněvědné praxi napříč střední Evropou. To je dané zejména tím, že se samotná tematika zachycující mentální postižení prosazuje v našich národních literaturách až v poslední době (myšleno nejen v polské, ale také např. v české a slovenské literatuře). Název práce sice odráží hlavní záměr autorky soustředit se na literární reprezentace člověka s mentálním postižením, ale širší kontextualizace v současném polském dramatu se čtenáři nedočkají.

Bakalářská práce se opírá o dvě stěžejní kapitoly, v nichž autorka přibližuje poprvé teorii, kterou by chtěla aplikovat ve druhé části a podruhé interpretaci, která už pracuje s konkrétním dramatickým textem. Teoretická a interpretační část z prostě kvantitativního hlediska zaujímá stejný rozsah. Problém nastává v okamžiku, kdy se ptáme na využitelnost teoretických postřehů pro interpretaci. Teoretická část by z mého pohledu potřebovala větší soustředění na reálně využitelnou literárněvědnou terminologii, která by poté autorku přímo vedla k analýze textu. Namísto takového postupu se autorka rozsáhle věnuje analýze zdravotního postižení, jak ji zprostředkovává mladá disciplína tzv. disability studies. Přínosem by naopak bylo zamyšlení nad tím, jak ji využít v literární interpretaci. V práci chybí, které autorské postoje a postupy konkrétně je možné analyzovat v návaznosti na zmiňovanou vědní disciplínu tzv. disability studies. Respektive namísto soustředění na literární kontext preferuje autorka kontexty mimoliterární. Teoretický úvod je relevantní spíš pro oblast speciální pedagogiky a psychologie než jako výchozí text pro interpretaci literárního textu.

2. Klady práce

- Bakalářská práce se věnuje zcela novému tématu, které je dosud málo zpracované.
- Autorka využívá řadu cizojazyčných zdrojů, které jsou zatím v našich vědních disciplínách málo zastoupené. To považuji za zřetelný přínos bakalářské práce.
- Snaha využít tzv. disability studies při interpretaci textu. To by naznačovalo problémové zaměření textu.

3. Nedostatky práce

- Nevyvážené rozložení teoretické a interpretační části. Teoretický vstup se svou orientací na mimoliterární kontexty spíše jen okrajově vztahuje k předmětu bakalářské práce.
- Samotný název bakalářské práce slibuje kontext polské dramatické tvorby, jen minimálně a formou výčtu se objevuje na začátku třetí kapitoly.
- Část věnovaná komparaci dvou textů je příliš minimalistická.
- Jazyková korektura textu by byla vhodná. Jeden příklad chybné stylistiky za všechny: „*Hra se nejprve setkala s chválou její za unikátnost, snahu o vytvoření precizního a všem srozumitelného textu a ukázání vzdálenosti tématu zdravotního postižení většinové společnosti.*“ (s. 27). Jinde autorka namísto analýzy vkládá klišé, např. na s. 24, když zmiňuje: „*Malina Prześluga se v dramatu nebojí nastavit společnosti zrcadlo.*“

4. Otázky doporučené k rozpravě při obhajobě

1. Autorka bakalářské práce by měla objasnit, co z tzv. disability studies je relevantní pro analýzu literárního textu.
2. Na s. 18 zmiňuje autorka „*rozmach memoárové literatury*“, aniž by specifikovala např. v polském kontextu, o jaké literární texty se jedná. Zmiňuje se kontext evropský a kontext Severní Ameriky; v rámci evropského kontextu jde také o čtenářskou zkušenost z polské literatury?
3. V souvislosti s mojí vlastní čtenářskou zkušeností z jiných literárních kontextů (literatury české a slovenské), by mě zajímalo, jestli je téma zobrazování lidí s mentálním postižením využíváno v polské literatuře např. pro žánr historického románu. Ve slovenské literatuře se např. toto propojení jeví jako velmi produktivní po r. 1989.

5. Případné další vyjádření

Navzdory výše uvedeným výtkám se domnívám, že práce splňuje požadavky, které jsou standardně kladené na bakalářskou práci. Nové téma pochopitelně přináší také hledání nových cest, což je třeba v těchto typech kvalifikačních textů zohlednit.

6. Celkové hodnocení a klasifikace

- a) Práce splňuje požadavky standardně kladené na bakalářskou práci.
- b) Doporučuji práci k obhajobě.
- c) Navrhuji klasifikaci: velmi dobře

Datum: 31. 8. 2022

Podpis: